

— Tudi na Češkoslovaškem so častno odjeknile letošnje Vodnikove knjige. Kakor nam sporočajo iz Prage, bodo Albrehtovi »Zarečani«, ki so jih Vodnikovi sprejeli s tolikimi simpatijami, še pred Veliko nočjo izšli v češkem prevodu. Vsekakor velik in nagel uspeh slovenskega pisatelja!

— Po razgovoru s tovariši, vabim na sestanek vse maturante mariborskega učiteljskega, ki so maturirali v letih 1917, 1918, 1919, in 1920., da določimo skupno obletnico mature. — Vojaška služba med svetovno vojno nas je razkropila v razne dele Evrope in zaradi tega nismo skupno maturirali. — Sestane se bo vršil v ponedeljek, dne 28. decembra t. l. ob 10. uri dopoldne v Narodnem domu v Mariboru. — Tovariši, pridite vsi, pošljite predloge in eventualni vzpored ter se izjavite, če se strinjate z določitvijo datuma za naš prvi sestanek! — Vlado Porekar, učitelj v Ljutomeru.

— »Moji prejemki«. Te tablice sem razposlal tovarišem predsednikom sreskih društev, pri katerih si oskrbite tovariši uravnotežljivi ta koristen pripomoček za učiteljsko Vaših šol ob priliki prvega zborovanja.

G. V.
— Nove tiskovine. Proračun A. in B., obračun ter zapisnika k proračunu in obračunu imata zopet v zalogi Knjižarna »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani in podružnica v Mariboru.

— OPOZARJAMO naše cenj. bralce na današnje priloge tvrdke Engele, razposiljalnico porcelana v Ljubljani, Miklošičeva cesta 36, ter na posebno lepo izbiro po najnižjih cenah.

— S splošnim priznanjem in pohvalo je bil sprejet letošnji knjižni dar Vodnikove družbe. Dnevno dobiva pisarna Vodnikove družbe pisma z navdušenimi ocenami in zahvalnimi sporočili. Zaloga letošnje žetve pa bo žal v kratkem razprodana. Zato naj se vsi, ki hočejo še dobiti te štiri lepe knjige, nemudoma javijo svojemu poverjeniku ali pa naravnost pisarni Vodnikove družbe v Ljubljani, Knafljeva ulica 5.

Poznal sem jih, ki je padalo neprestano kladivo nanje in toliko, da so se časih upognili pod udarcem; in tudi sem jih poznal, ki so se zgrudili na prvi mah ...

Iv. Cankar: Nima, Zbrani spisi, IX. zvezek

Osebnostne zadeve

—i Nameščeni so naslednji učiteljski abiturienti(-nje): Jurše Ida v Marijo Reko; Vilfan Julija v Šmihel pri Žužemberku; Lutar Marjeta v Šmartno na Pohorju; Slana Antonija v St. Jernej nad Muto; Ilc Angela v Korinji, Novo mesto; Štular Angela k Sv. Trojici; Gruden Ana v Konšico; Plut Marija v Jurkloster; Samsa Gabrijela v Dobovec; Grilanc Danila v Smuko; Zajc Jožefa v Onok; Bedianič Julijana v Mavren; Starič-Kovar Franciška v Staro Oselico; Šemrov Ana v Gor. Rečico; Drogenik Vekoslava v Podkraj; Cerar Angela iz Ljubljane v Nemško Loko; Potisk Hilda iz Maribora v Matke; Mihelčič Alojzij v Zagorje ob Savi.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveči in JUU

—I Omalovaževanje veronauka. Pod tem naslovom piše »Domoljub« od 25. XI.: »Nekateri učiteljski zbori ne priznavajo verouku mesto, ki mu gre in ga smatrajo kot stranski predmet, ki nima za prestop in neprestop učenca v višji razred nobenega pomena, čeprav je verouk tudi v izpričevalu stavljen na prvo mesto. Opozorjamo prizadete, da s povadano prakso prenehajo.«

—I Patriotizem in vera. »Domoljub« od 25. XI. piše med drugim: V roke mi je prišla šolska čitanka naših osnovnih šol, menda za 5. razred. Kakor se je po Sveti deželi cedilo nekdanji mleko in med, tako se ta čitanka cedi samega ljubelega patriotizma. To je tako zoprna, tako saharinsko sladkega, tako neokusnega, da pameten človek res ne ve, kaj bi z njim počel. — Ljubezen do domovine je nekaj vestnega in svetega, zato želimo, da se naši mladini in vsemu našemu narodu ne podaja na način, kakršen je našel sedaj v šolske učbenike, pač pa naj nas vodi in podpira pri rešitvi tega važnega vprašanja res in edino naša sveta vera.

—I O dveh zaplenjenih Erjavčevih knjigah poroča ponovno »Kmetič list« od 25. XI. in priporoča Cankarjevo zgodbo v prepričanju, da bodo čitatelji marsikaj razumeli.

—I V Onoku na Kočevskem je dosedanjí šol. upravitelj prestavljen in so otroci brez pouka. (»Gottscheer Zeitung«, 20. XI.)

—I V Beogradu je nad 400 slovenskih šolobveznih otrok, kateri se niti verouka ne morejo učiti v materinem jeziku. — Zahtevamo, da se ustanovi v Beogradu slovenska ljudska šola s slovenskim poukom in s slovenskimi učitelji (»Straža« v viharju od 26. XI.)

—I Ob 25 letnici pomožne šole v Ljubljani je izšla posebna brošura, ki govori o razvoju te šole in še o marsičem. Brošuro ocenjuje »Slovenski narod« od 27. XI. prav ugodno. Glede razvoja pomožne šole pri nas pa prinaša tale pasus: Ko bere človek te podatke, se kar čudi, da je mogla »Pomožna šola« v Ljubljani doseči v 25 letih tak razmah. V

ča čustva po ljudeh. In kakor je pomlad premagala zimo, tako je tudi otajala Janezovo zakrknjeno srce.

Nekega dne je v razgovoru z gospodom župnikom omenil, da ima vloženo prošnjo za premostitev. Prav na dnu srca se mu je vzdudilo upanje, da bo morda to opozorilo povod za dobro besedo v prid ugodne rešitve njegove prošnje.

»Vidite, vidite, hm, težka stvar«, je spregovoril gospod, a Janez je obstal kakor grešnik.

»Nekaj se mi zdi, da niste pri odločitvi prav dobro zapisani ... Da, zdaj se nekaj malega spominjam ...«

»Vi se družite z našimi nasprotniki, sporočili so mi, da ste vi organizator nam nasprotnih stranke, da hujskate ljudstvo proti nam, da celo zakonsko zvezo sklepate s hčerko našega največjega nasprotnika.«

Janeza je strlo. Skoraj nezavesten je odšel. Gospod pa se je vsedel in napisal pismo tajništvu: Učitelj Janez Potikar ne zasluži premostitve.

Dnevi so potekali in opomogli Janeza. Postal je korajžnejši fant in živčgal na ves svet. Blizal pa se je dan občinskih volitev in Janez je postajal v vsakim dnem bolj neobhodno potrebna oseba.

Oče župan se je praskal za ušesi: »Kdo naj mi organizira stranko?«. In župnik je pomislil: »Škoda, da sem odgnal fant«. In sta se posvetovala vsak s svojo vestjo in sta sklenila, da nemudoma pozoveta učitelja na delo. Da ju pa ne bi videli ljudje, sta šla po stranskih potih in se reževala nista videla prej, dokler nista prišla vsak od ene strani in se

svoji skromnosti omenja g. Iv. Dimnik gg. Skalo, Brankovića in Ramadanovića, zdi se pa, da ima največ zaslug za krasni razvoj te šole Ivan Dimnik sam.

—I Več vzgoje za praktično življenje! piše »Trgovski list« od 10. XI. v uvodniku. Tu pravi med drugim: Naša mladina se uči preveč mrtvih reči, pa premalo praktičnih. Namen šole bi moral biti, da vzgoji mladino, ki ima najpotrebnejše znanje za življenje, dejansko pa vzgaja le kandidate za državno službo. Šole nudijo preveč teoretičnega znanja. V šole spada tudi pouk v strojepljivo. Najprej naj bi se učenci učili jezik sosedov in potem druge. Vsak absolvent srednje šole bi moral imeti nekaj pojma o knjigovodstvu. Pouk bi bilo treba čisto reformirati, uredvsem pa je treba zboljšati profesorjem in učiteljem plače, da se bodo mogli čisto posvetiti šoli. Odpravijo naj se prevelike počitnice, nenotrebna praznovanja in številne manifestacije.

Glavo je treba dvigniti nad valove, kajti valovi se poležejo. Napoleon

—I Nacionalistični študentje v Varšavi so se zabarikadirali na univerzi in jih je morala policija pregnati s plini-solzavci. (»Maribor Zeitunga«, 28. XI.)

—I O novi šoli v Mariboru, katera je ena največjih in najmodernejših šol v državi, poroča obširno »Maribor. večernik« od 27. XI. »Jutro« od 29. XI. in »Maribor Zeitunga« od 28. XI.

—I Okoli 400 češkoslovaških učiteljev je odšlo v Rusijo. (»Del. politika«, 28. XI.)

—I Kritika današnje šole. Josip Bodulić kritizira v »Šibeniški tribuni« današnje srednjo šolo in pravi med drugim: Šola se mora vrniti na svojo začetno podlago, da bo zopet učni zavod, a ne tvornica spričeval, na temlju katerih se lahko dobi državna služba. Današnjim časom, zlasti pa naši državi so potrebni možje uma in značajnosti, a ne posestniki diplom kot etiketo votlih »lav«.

znašla pred učiteljem, ki je užival zlato prostost na vrtu.

Janez se ni začudil, ker je vedel, da so pred durmi volitve. Ravnodušno je čakal odgovora zasopihanih veljakov, ki sta v zadregi koracala pred njim in se odkaljševala. Nazadnje sta premagala slabosti in je oče župan stopil korak nazaj in dejal gospodu župniku: »No, le pomenita se, jaz lahko počakam.« — »Ne, ne le vi dajte«, je rekel gospod župnik in porinil očeta župana naprej. Župan pa je krepko prijel župnika in ga potisnil proti učitelju.

Končno je premagal oče župan strah in zadreg in je bevsknil: »Tako sem menil, da bi prišli nocoj zvečer k nam na kratek razgovor.« — Župnik je pohitel: »Ne, gospod učitelj, jaz imam važen pomenek z vami, nocoj morate k meni.«

»Ne, k meni!« je zaklical župan. »K meni!« je vzkliknil župnik.

»Zdaj res ne vem h komu naj pridem«, je rekel Janez, »kar tu povejta, ko smo sami.«

»Volitve bodo«, je trdilo rekel župan. »Da volitve«, je zaklical župnik.

Janez je zazdehal: »Kaj bo Micka kandidiral? In orlati ne znam, gospod župnik.«

Počasi se je obrnil in šel.

Se tisti večer je pisal oče župan bivšemu gospodu poslancu in ga prošil, naj za božjo voljo doseže premostitev učitelja Janeza Potikarja in tajništvo je naslednji dan prejelo pismo, da mora učitelj Janez Potikar nemudoma proč.

Čez teden dni je dobil učitelj Janez Potikar premostitveni dekret in ko se je poslavljajal od ljudi, je staro in mlado zalovalo po njem.

Duje Budak.

Učiteljska tiskarna

—t Vsi stanovi imajo svoje strokovne organizacije. Čim boljše in številnejše je organizacija posameznega stanu, tem vplivnejša je. Podlaga tem organizacijam so gospodarske ustanove.

Kaj sledi iz tega? Vsi učitelji morajo biti organizirani in vsi morajo tudi sodelovati pri gospodarskih ustanovah našega stanu: Samopomoč, »Učit. tiskarna, itd.

—t Ne kupujte učencem in dijakom nepotrebnih, dragih igrac — dajte jim rajši dobre mladinske knjige iz založbe »Učiteljske tiskarne«.

—t Najlepša in najboljša darila za Miklavža in Božič so prelepe knjige iz »Učit. tiskarne« v zbirkah po 5 knjig 9 din, 6 knjig 14 din, 9 knjig 19 din itd.

Ali ste že član

Učiteljske tiskarne?

Mladinska mafica

—mm Miklavž kupuje pri nas. Svojim naročnikom dajemo vse knjige rednih in izrednih publikacij M. M. s 25 do 50% popustom. Pri naročilih najmanj 20 izvodov je še poseben 10% donust.

—mm O bogati II. številki »Našega roda« priobčuje kratko notico slobotna »Istra« iz Zagreba. — Kot čujemo, so tudi učenci sprejeli II. številko »Našega roda« z veseljem, da celo z večjim veseljem kot prvo.

—mm Za razpisane književne nagrade poteče rok 1. januarja 1937., na kar opozarjamo mladinske pisatelje. Razpisani sta namreč 2 nagradi po 2500 din, in sicer za izvirni umetniški in vzgojni spis, ki bi bil primeren za mladino od 10. do 14. leta, in za spis, namenjen otrokom od 6. do 9. leta. Poleg nagrad dobita oba sprejeta spisa tudi običajni honorar.

Rokopise sprejema tajništvo Mladinske matice v Ljubljani, Franciškanska ulica 6.

Učitelji, ki niso člani JUU, nimajo pravice do tekmovanja.

—mm O »Našem rodu« piše »Naš glas«: »Naš rod« stopa že v osmi letnik. Vsaka številka obsega 40 strani. V splošnem je po vsebini podobna dosedanjim, vendar je opaziti v nji novost, da je del lista namenjen izključno za najmlajše bralce, to je za otroke najnižjih razredov, katerim je deloma prilagoden vsebina. Med leposlovnimi sodelniki srečamo vrsto znanih imen, prav tako med ilustratorji. List je prav bogato ilustriran, vsebinsko pester in bo gotovo našel premnogo hvaležnih malih bralcev. »Naš rod« ni le najboljši, temveč tudi najbolj razširjeni slovenski mladinski mesečnik.

—mm Malo notico o drugi številki »Našega roda« priobčuje »Mariborski večernik« od 25. XI. O številki pravi, da ima dragoceno vsebino.

Tri stvari...

Najpoprej jo je dolgo sam preizkušal, župnik Kneipp, preden je dal sladni kavi, pripravljeni po njegovih navodilih, tudi svoje ime, svojo sliko in svoj podpis. To troje pa je še tudi dandanes na vsakem pristnem zavitku

Kneippove sladne kave

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

APEL NA ČLANE UPZ

Predzadnji pevski tečaj se bo vršil 4. do 7. januarja 1937. Vse pevce(-ke) naprošamo, da se tega tečaja udeležijo, sicer ne bodo mogli nastopiti na februarjskem koncertu. Dan pred ljubljanskim nastopom bomo imeli koncert v Kranju!

Članstvu sporočamo, da so v teku priprave za nastope po južnem delu naše države: Niš, Skoplje, Kradjevac, Borovo itd. Vodstvo zbora se je že obrnilo na našo centralo s prošnjo, da sondira teren pri vseh onih društvih, kjer bomo nastopali. Na januarskem tečaju boste izvedeli natančen načrt potovanja.

Šolski radio

—t XI. teden. Petek 11. decembra bo vodil g. Arnošt Adamič dialog: »Pogovor s knjigo«. II.—III.

V decembru bodo še sledeče oddaje:

Torek 15. decembra: Božič in Novo leto v verovanju slovenskega ljudstva; g. Vinko Möderndorfer.

Petek 18. decembra: Premog — pogled v davnino; dialog, vodi g. Miroslav Zor.

Torek 22. decembra: Božična akademija II. deške in dekleške mešč. šole; vodi gđc. M. Lahajnar.

—t V kmetijskem radiu bo predaval v nedeljo 6. decembra ob 17. uri g. Alojzij Rigler, veter. nadsvetnik: Prva pomoč pri živini. V torek 8. decembra bo predaval g. inž. Rado Lah: O travništvu.

Pridnim otrokom za Miklavža lepe, okusne in higijenične igrčke

TIVAR ZOO

kakor tudi

TIVAR obleke